

BIJLAGE 1

Inhoudelijke solidariteit

We hebben de afgelopen jaren met de inhoudelijke en financiële solidariteit de basis gelegd voor goede, lokale zorg. Dit zijn verbeteringen ten opzichte van het "oude stelsel". Wat als verbetering genoemd mag worden is betaalbaar en beschikbaar maatwerk voor iedereen.

Het is echter nu noodzakelijk dit fundament te verbeteren. Zo moeten cliënten de verbeteringen nu daadwerkelijk gaan merken. Dit vraagt om snelle, verdere professionalisering en meer samenwerking tussen zorgverleners in de sociale en medische zorg, onder regie van de gemeenten. Verbeteringen en samenwerking die gemeenten gezien hun schaal en kennisniveau niet zelfstandig en alleen in gang kunnen zetten. Bovendien is er sprake van een krachtenveld waarin gemeenten hun krachten moeten bundelen.

Niet alleen samenwerking tussen professionals is dus van belang maar vooral de samenwerking tussen gemeenten moet nader vorm krijgen en meer worden ingevuld.

Argumenten

- Daar waar minder regionale afstemming tussen gemeenten plaatsvindt over bijvoorbeeld de werkwijze van de basisteam (CJG/wijkteams) kan dat leiden tot grotere overhead bij zorgorganisaties.
- Verbeteringen en samenwerking die gemeenten gezien hun schaal en kennisniveau niet zelfstandig en alleen in gang kunnen zetten. In de regio's waar partijen met elkaar in gesprek zijn over de inhoud van de transformatie en transparant durven te zijn, en respect hebben voor elkaars kennis, competenties en dilemma's krijgt de transformatie steeds meer vorm (Uit advies kwartiermaker zorglandschap)
- Bij de individuele gemeenten is nu nog onvoldoende integrale kennis over de gewenste transformatie en ook de kennis om het opdrachtgeverschap goed uit te kunnen voeren. Ze hebben hier tijd en meer ervaring voor nodig.
- Gemeenten leggen nog (teveel) de prioriteit bij de lokale agenda, de toegang en de lokale aanpak. Er is minder aandacht voor transformatie van de specialistische functies. De lokale infrastructuur profiteert onvoldoende van de specialistische kennis. De specialistische kennis is niet duurzaam georganiseerd.
- Er is behoefte aan een meer gedeelde sturingsvisie en betere sturing op kwaliteit.
- Een goede monitoringstaak en sturen op kwaliteit kan nooit door de individuele gemeente worden vorm gegeven.

Gedeelde uitgangspunten en opgaven

Groninger functioneel model

- Beweging naar voren
- Eigen kracht versterken
- Waar mogelijk lichte hulp, waar nodig snel intensieve hulp, en niet langer dan nodig
- Versterken lokale veld en toegang jeugdhulp
- Transformeren van de intensieve hulp

Gemeentelijke opgave jeugdhulp

A. Vanuit de Jeugdwet:

- Voldoende aanbod kwalitatieve- en kwantitatieve jeugdhulp;
- Aanbod laagdrempelig en herkenbaar;
- Onmiddellijke inzet van jeugdhulp bij crisis

B. Vanuit Groninger Functioneel Model

- Transformatie van het jeugdhulpaanbod

- Transformatie van het gemeentelijk sociaal domein.
 - Transformatie 'mindset' van jeugdigen / ouders en professionals
 - Sturen op resultaat, cliënttevredenheid
- C. Kosten besparing
- Vermindering inzet duurdere jeugdhulp (preventie, meer samenhang aanbod)
 - Behalen korting jeugdhulp Rijk (10 miljoen per jaar)

Transformatie en gezamenlijke opgaven

De uitvoering van de Jeugdwet is en blijft een lokale verantwoordelijkheid. Hoewel elke gemeente in de regio Groningen daarbij de eigen keuzes en prioriteiten bepaalt, blijkt het van belang dat de gemeenten in de regio allemaal werken vanuit een overeenkomstige visie op de ontwikkeling en de transformatie van de jeugdhulp als onderdeel van het gemeentelijke sociaal domein.

Met de keuze om niet meer solidair te zijn, veranderen de transformatieopgaven niet. Wat wel verandert, is de rol van de individuele gemeente en de invulling van de regionale samenwerking. De beweging naar voren, het versterken van de eigen kracht, en het versterken van het lokale veld zijn lokale opgaven waarbij echter ook na 2018 samenhang en afstemming tussen gemeenten onderling gewenst blijft. Dit zijn de uitgangspunten van het GFM. Echter ook voor de gemeentelijke opgaven vanuit de Jeugdwet (A) en de kosten besparing (C) blijft samenwerking noodzakelijk.

Veranderende rollen

• Andere rol voor gemeente

De periode van het RTA (2015-2017) stond in het teken van de transitie, het (breed) inrichten van de toegang en was met name gericht op de continuïteit van de zorg. Met de keuze om niet meer solidair te zijn op het gebied van ZIN en PGB wordt de rol van de gemeente meer dan voorheen bewaker van het budget. De gemeente dient hiervoor dan ook beheersmaatregelen te nemen. Daarnaast is voor de transformatie van het gemeentelijk sociaal domein (nog meer dan daarvoor) noodzakelijk de samenwerking tussen cliënten, (gespecialiseerde) jeugdhulpaanbieders, het lokale voorveld en de lokale toegang concreet gestalte te geven. En dat de individuele gemeenten hier een actief aanjagende en wellicht sturende rol oppakken.

Voorafgaand aan de periode van het RTA (2015-2017) hebben de gemeenten hun lokale toegang ingericht; deze was per 2015 overal operationeel. De lokale toegang is verschillend ingevuld met diverse functies en/of vooruitgeschoven posten, passend bij de lokale situatie. Alle toegangen werken in meer of mindere mate samen met professionals op de vindplaatsen en/of in integrale teams. Er is nog wel doorontwikkeling nodig in de samenhang tussen het lokale veld (onderwijs, welzijn, sportverenigingen, leerplicht enzovoort) en de lokale toegang.

Overige lokale opgaven

- Wanneer we van aanbieders verwachten dat zij actief aansluiting zoeken met het lokale veld, verwachten we van de gemeenten dat zij actief sturen op een open houding en samenwerking tussen de toegang, het lokaal veld en de aanbieders.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het versterken en eventueel uitbreiden van de toegang met specifieke expertises. Dit zijn lokale keuzes die op verschillende manieren kunnen worden ingevuld. Voorbeelden hiervan zijn uitbreiding van ambulante specialistische hulp of OJG-ers in de huisartsenpraktijk.
- Het blijft van belang van elkaar te kunnen en willen leren van elkaars succes- en faalfactoren bij de lokale transformatie en de wijze van werken in z'n algemeenheid. Daarnaast blijft experimenteerruimte nodig. Als sommige gemeenten het zich niet meer kunnen permitteren om te experimenteren bij de lokale transformatie, zou dat een verschraving voor ons allen

- kunnen betekenen. Juist in de gemeenten met een grote problematiek is experimenteren en ervaringen belangrijk
- Budgetbewaking beheersing: monitoring op inhoud en financiën op gemeenteniveau.

- **Andere regionale opgaven**

De inkoop, monitoring en adviestaak is gedurende de periode 2015-2017 belegd bij de RIGG. Dit blijft ook zo voor de periode 2018-2020, zij het dat er een nadrukkelijker rol komt voor de monitoringstaak. Hiervoor wordt een speciale projectorganisatie ingericht. Doel is dat per 1 januari 2018 een werkwijze ontwikkeld en geïmplementeerd is waarmee de RIGG en de individuele gemeenten op elk gewenst moment (en/of periodiek) een actueel en accuraat beeld kunnen genereren.

Overige regionale opgaven

Casusregie, specialistisch casemanagement, procesregie (en toezien op) veiligheid zijn vanuit de lokale toegang) primair een lokale verantwoordelijkheid. Er zijn echter bovenregionaal afspraken nodig over de ketensamenwerking, rollen en taken en ondersteuning op het gebied van scholing en professionalisering. Daarnaast is er een aantal deelprogramma's waarbij samenwerking op bovengemeentelijk/regionaal niveau noodzakelijk blijft:

1. Toegang en samenwerking lokale veld

De lokale toegang (wijkteam, CJG) is het vliegwiel voor de transformatie. De professionals in de toegang overzien de problematiek van jeugd en gezin in hun werkgebied en de mogelijkheden voor preventie en vroeg signalering, mede via de instellingen in hun werkgebied. De ervaringen in de regio en de best-practices daarbij, worden in dit deelprogrammaliijn uitgewerkt. Het lokale veld heeft ook een belangrijke rol bij de transformatie. Bij de ontwikkeling van dat lokale veld kunnen we elkaars ervaringen goed delen en benutten.

Door het onderzoek naar de toegang tot de jeugdhulp in de verschillende basisteams, is meer openheid ontstaan. Voor de toekomst is het nodig om voor deze vorm van samenwerking een passende infrastructuur te bedenken, waarmee gemeenten het gesprek met elkaar kunnen aangaan en elkaar kunnen aanspreken op de inhoudelijke keuzes.

2. Veiligheid

Veiligheid is een basiskwaliteit voor een gezonde ontwikkeling en opvoeding. Helaas is dat niet altijd en overal gegarandeerd. De transformatie vraagt van de gemeente dat dit aspect specifieke aandacht krijgt, mede omdat ondersteuning vanuit een gedwongen kader door rechterlijke uitspraken minder onder gemeentelijk invloed staat. Samenwerking en afstemming met instellingen en organisaties is daarom essentieel voor een succesvolle transformatie;

3. (transformatie) Specialistische en intensieve jeugdhulp

4. Sturen op kwaliteit en resultaten

5. Terugdringen administratieve lasten

Het terugdringen van regeldruk en administratieve lasten is en blijft is een breed gedeelde wens.

Bijlage 2 Besluitvorming financiële solidariteit in de regio Groningen

Overzicht besluitvorming (eind september 2017)

Gemeente	Principe besluit 2016	Besluit colleges 2017
Appingedam	solidair	solidair
Bedum	solidair	solidair
Bellingwedde	niet solidair	niet solidair
De Marne	solidair	besluit aangehouden
Delfzijl	solidair	solidair
Eemsum	solidair	niet solidair
Groningen	niet solidair	niet solidair
Grootegast	solidair	niet solidair
Haren	solidair	solidair
Hoogezand-Sappemeer	solidair	solidair
Leek	solidair	niet solidair
Loppersum	solidair	solidair
Marum	solidair	niet solidair
Menterwolde	solidair	solidair
Oldambt	solidair	solidair
Pekela	solidair	solidair
Slochteren	solidair	solidair
Stadskanaal	niet solidair	solidair
Ten Boer	solidair	niet solidair
Veendam	solidair	solidair
Vlagtwedde	niet solidair	niet solidair
Winsum	solidair	solidair
Zuidhorn	solidair	niet solidair